

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 51 0 P 185612 25 Rev
Sarajevo, 03.04.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Fatime Imamović, kao predsjednice vijeća, Snježane Malešević i Adnana Baručija, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, ZD Rudnik mrkog uglja „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik - Bila, koga zastupa punomoćnik Adil Lozo, advokat iz Travnika, protiv tužene M. Š. iz T., ..., H. B., koju zastupa punomoćnik Amer Gičević, advokat iz Zenice, radi povrata novčanih sredstava, vrijednost spora 18.876,87 KM, odlučujući o reviziji tužene izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Novom Travniku, broj 51 0 P 185612 24 Gž 2 od 22.10.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 03.04.2025. godine, donio je:

P R E S U D U

Revizija se dopušta u odnosu na prvo postavljeno pravno pitanje, pa se ista usvaja, nižestepene presude preinačavaju u odluci o početku toka zakonske zatezne kamate na isplaćene iznose, tako da zakonska zatezna kamata na dosuđeni iznos teče od 07.12.2022. godine.

U odnosu na drugo postavljeno pravno pitanje revizija se odbacuje.

Odbija se zahtjev tužene za naknadu troškova revizijskog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 P 185612 22 P 2 od 08.11.2023. godine, obavezana je tužena da tužitelju isplati iznos od 18.098,16 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 06.02.2018. godine, kao dana naplate ovog iznosa pa do konačne isplate, kao i da mu nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.377,20 KM.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 51 0 P 185612 24 Gž 2 od 22.10.2024. godine žalba tužene je djelimično uvažena i prvostepena presuda preinačena tako da je obavezana tužena da tužitelju umjesto iznosa od 18.098,16 KM isplati iznos od 15.495,86 KM i naknadi troškove postupka u iznosu od 2.814,30 KM, dok je u preostalom dijelu žalba odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Blagovremeno podnesenom revizijom drugostepenu presudu pobija tužena zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana presuda preinači na način da se donese odluka u meritumu po prijedlogu tužene, ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje

drugostepenom ili prvostepenom sudu, uz naknadu troškova sastava revizije u iznosu od 1.263,60 KM.

Tužena predlaže da se revizija dopusti kao izuzetna i kao pravna pitanja zbog kojih predlaže dopuštanje izuzetne revizije navodi:

1. Kada se radi o vraćanju stečenog bez osnova u odnosu na osnov koji je postojao ali je naknadno otpao da li je sticatelj savjestan i da li s tim u vezi obaveza plaćanja kamata nastaje od dana kada je primljen novčani iznos ili od dana kada je tuženi pozvan da vrati primljene novčane iznose?
2. Kada se vraća stečeno po osnovu koji je naknadno otpao jesu li troškovi izvršnog postupka, kamate na troškove parničnog i izvršnog postupka, kamate na ukupne iznose, te provizija banke nužni troškovi koji pripadaju savjesnom sticaocu u smislu odredbe člana 215. ZOO i da li u vezi s tim postoji obaveza njihovog vraćanja ukoliko je sticalac savjestan?

Vezano za prvo postavljeno pravno pitanje tužena navodi da odluka u ovoj pravnoj stvari nije u saglasnosti sa zauzetim pravnim stavom iskazanim u presudi Vrhovnog suda FBiH broj 51 0 P 168330 23 Rev od 19.03.2024. godine.

Tužitelj nije podnio odgovor na reviziju.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu odredbe člana 241. Zakona o parničnom postupku (Sl. novine F BiH broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 - u daljem tekstu ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Prema odredbi člana 237. stav 3. ZPP-a Vrhovni sud Federacije može, izuzetno, dopustiti reviziju u svim predmetima ako ocijeni da bi odlučivanje po reviziji bilo od značaja za primjenu prava u drugim slučajevima.

Odredbom člana 241. stav 2. ZPP-a propisano je da u povodu revizije iz člana 237. stav 3. ovog zakona, revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem se pobija revizijom i samo zbog pitanja koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni zbog kojeg je podnesena i koje je u njoj određeno naznačeno kao takvo, uz pozivanje na propise i druge izvore prava koji se na to pitanje odnose.

Revizija tužene je dopuštena u odnosu na prvo postavljeno pravno pitanje.

Iz činjeničnih utvrđenja nižestepenih sudova proizilazi da je predniku tužene (suprugu) po pravosnažnoj presudi Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 Rs 065647 14 Rs 2 od 29.12.2015. godine u izvršnom postupku od tužitelja isplaćeno na ime plaće 7.809,36 KM, na ime otpremnine 770,63 KM, na ime zateznih kamata 7.053,77 KM, troškova postupka 778,98 KM, provizije banci 572,50 KM, te da su u korist prednika tužene uplaćeni doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje u iznosu od 2.602,86 KM, što ukupno iznosi 19.588,10 KM. Nakon navedene isplate, presudom Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 51 0 Rs 065647 17 Rev od 10.09.2019. godine revizija tužitelja je usvojena, obje nižestepene presude preinačene tako da je odbijen zahtjev za isplatu razlike plaće i uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, dok je drugostepena presuda ukinuta u dijelu odluke za isplatu otpremnine i troškova postupka, te je u tom dijelu predmet vraćen drugostepenom sudu na ponovno suđenje. U ponovnom postupku presudom Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 Rs

065647 19 Rs 3 od 08.01.2021. godine suprugu tužene je dosuđena otpremnina u iznosu od 908,83 KM i ova odluka je potvrđena presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku od 09.12.2021. godine, dok je odluka o troškovima postupka preinačena na iznos od 3.425,76 KM. Podnesenom tužbom od 07.12.2022. godine u ovoj pravnoj stvari tužitelj zahtijeva povrat novčanih sredstava isplaćenih predniku tužene u izvršnom postupku u iznosu od 18.098,16 KM.

Prvostepeni sud je na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja obavezao tuženu da tužitelju isplati iznos od 18.098,16 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 06.02.2018. godine, kao dana naplate ovog iznosa pa do konačne isplate, sa troškovima postupka.

Drugostepeni sud je djelimično uvažio žalbu tužene i prvostepenu presudu preinačio tako da je obavezao tuženu da tužitelju isplati neosnovano primljeni iznos umanjen za doprinose za PIO, što iznosi 15.495,86 KM, dok je u pogledu kamate na dosuđena potraživanja potvrdio prvostepenu presudu (06.02.2018. godine).

Tužena se u revizija poziva na pravni stav izražen u presudi Vrhovnog suda FBiH broj 51 0 P 168330 23 Rev od 19.03.2024. godine, koji glasi:

„Prema odredbi čl. 214. ZOO kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezna kamata i to, ako je stjecatelj nesavjestan od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. Tužitelj je svoju obavezu izvršio isplatom spornih iznosa tuženim dana 06.02.2018. godine i nižestepeni sudovi dosuđuju kamatu od navedenog dana kada su predmetna novčana sredstva zaplijenjena i prenesena sa računa tužitelja. Međutim, kako su tuženi bili savjesni s obzirom da su sredstva primili na temelju tada pravosnažne sudske presude, bili bi u obvezi platiti zatezne kamate samo od dana podnošenja zahtjeva za vraćanje primljenog. Dakle, obaveza plaćanja zateznih kamata u konkretnom slučaju nastaje od dana kada su tuženi pozvani da vrate primljene novčane iznose, odnosno od dana podnošenja tužbe sudu 27.12.2019. godine“.

Nižestepeni sudovi u konkretnom slučaju zauzimaju pravni stav da kamata na dosuđeni iznos teče od dana kada su navedena sredstva prenesena na račun prednika tužene, a to je 06.02.2018. godine, što je suprotno pravnom stavu ovog suda, izraženom u presudi ovog suda broj: 51 0 P 168330 23 Rev od 19.03.2024. godine.

Dakle, u konkretnom slučaju su ispunjeni su uslovi za dopustivost revizije u vezi prvog postavljenog pitanja, u skladu sa odredbom iz člana 237. st. 3. i 4. ZPP.

Iz navedenih razloga, kako su odluke nižestepenih sudova zasnovane na pogrešnoj primjeni materijalnog prava, to je primjenom člana 250. stav 1. ZPP odlučeno kao u stavu prvom izreke ove presude i zakonska zatezna kamata dosuđena od dana podnošenja tužbe, a to je 07.12.2022. godine.

U pogledu drugog pravnog pitanja postavljenog u predmetnoj reviziji po ocjeni ovog suda ne postoje uslovi za izuzetno dopuštanje revizije u smislu odredbe člana 237. stav 3. ZPP jer se ne radi o pitanju koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, a i činjenična utvrđenja konkretnog slučaja ne odgovaraju navodima iz pitanja.

Budući da podnesena revizija u pogledu drugog postavljenog pitanja ne ispunjava uslove iz odredbe člana 237. stav 3., 4. i 5. ZPP-a, to je istu valjalo odbaciti kao nedozvoljenu na temelju odredbe člana 247. stav 5. ZPP i odlučiti kao u stavu drugom izreke ove presude.

Prema odredbi iz člana 397. stav 2. ZPP-a, kad sud preinači odluku protiv koje je podnesen pravni lijek, odlučit će o troškovima cijelog postupka. Kako su nižestepene presude preinačene samo u pogledu odluke o zakonskoj zateznoj kamati, što je razmjerno neznatan dio zahtjeva, ovaj sud je odbio zahtjev tužene za naknadu troškova sastava revizije, primjenom odredbe iz člana 386. st. 3. ZPP.

Predsjednica vijeća
Fatima Imamović, s.r.